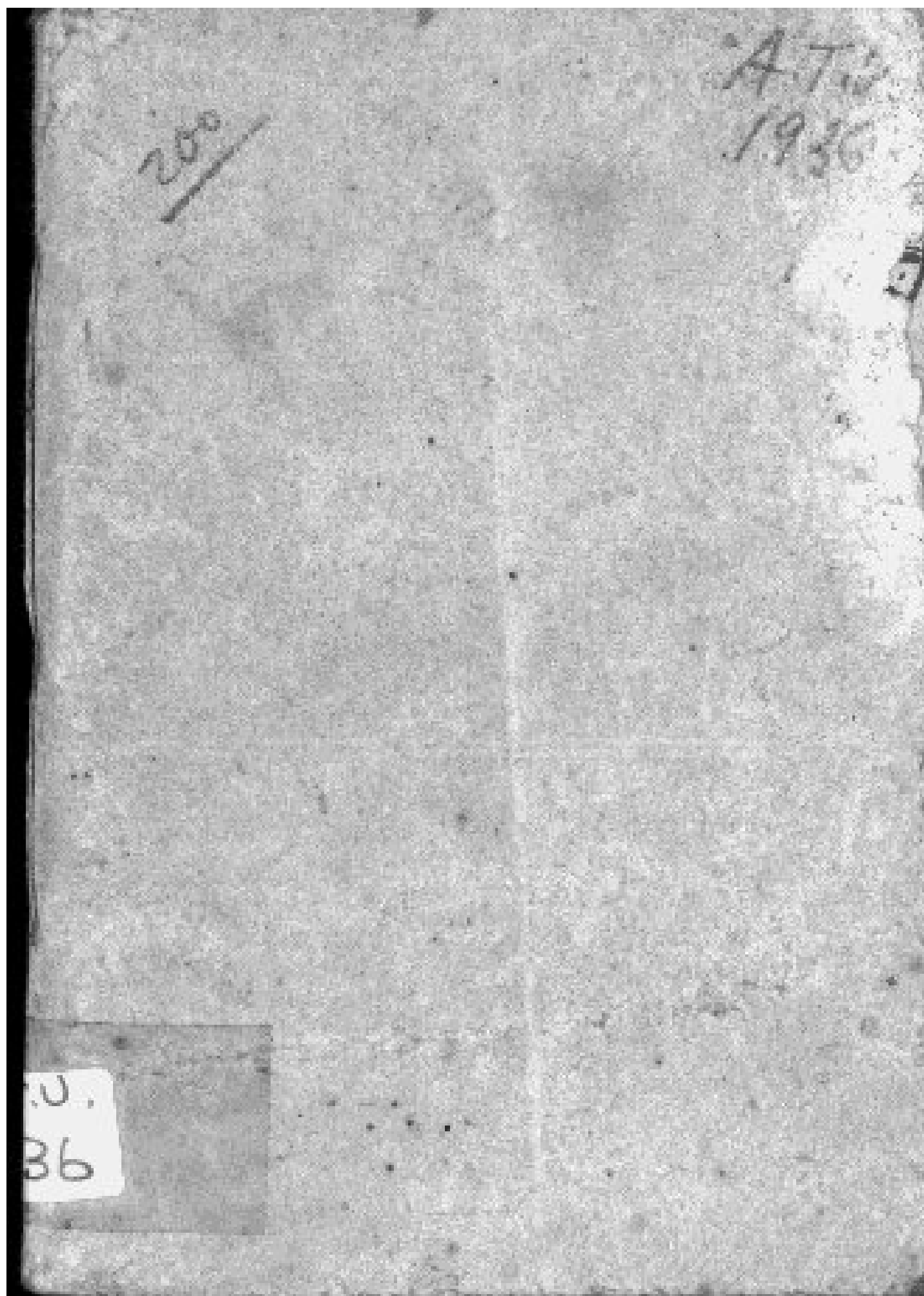
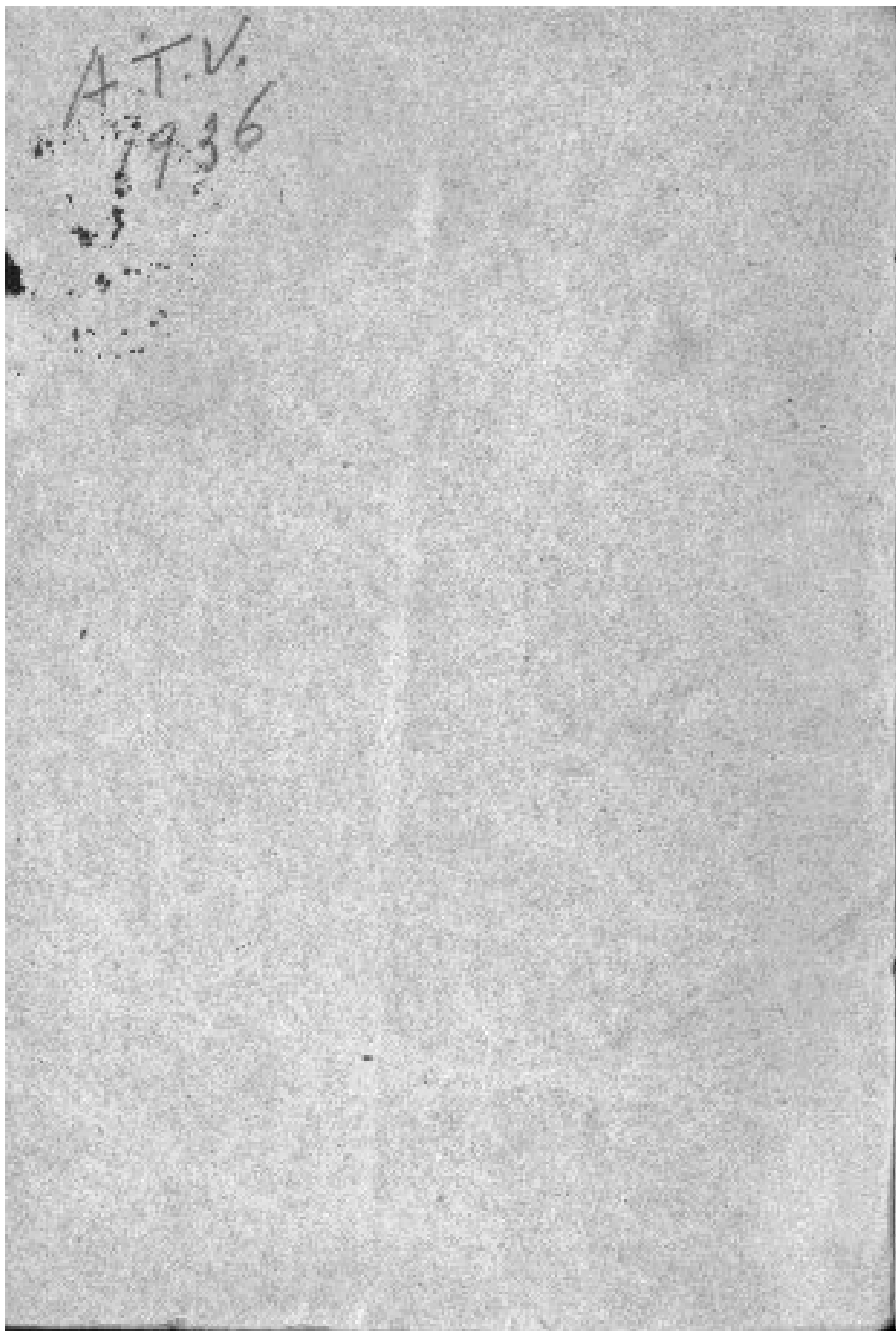

M - 5513 R - 1824 1936 A.T.U.

DOCTRINA CRISTIANA

AITA GASPAR ASTETE JESUITA
ERDERAZ COMPODUA.
IPINI ZUAN EUSQUERAZ

D. JUAN DE IRAZUSTA

Erretore Hernialdecoac: ceña dan pro-
vinela Guipuzcoacoan, eta añaaditu elon
Encarnacioco eta Eucaristiaco Miste-
rioen espliencia; baita ere confe-
sio onaren condicioac eta Acto
Fedeo, Esperanzaco eta
Caridadecoac.

TOLOSAN:

Eusebio Lopez-en moldizteguian

1878-garren urtea.

AVISOA.

PECATARI GUZTIENTZAT ONA.

Utzi ezazu, peccataria,
len baño len peccatua,
aparta zaite ocasiotic,
ceñean zauden sartua.

Izan diteque gaurco gabea
zure oyea iltzea,
bai eta ere bigar baño len
infernuetan sartzea.

Utzi ditzagun bicio oec,
ceñac gauzaten galduric,
eta escatu bareacioa
Jaungoicoari bertatic.

Liburu ontan esaten dana
sinistu eta obratu,
goza dezagun beli gloria,
an gaitezen descansatu.

—3—

DOCTRINA CRISTIANAREN
SARRERA.

Cristau fiel guztia
daude obligatuac
gurutzea adoratzer,
eta debocio izatera:
cergatic Cristoc an
salbatu guinduan
gure pecatuetatic
ta elsaiaren mendetic.

Argatic zaite jarri
santiguatzer sarri,
bai ta ere ciñatzer,
iru gurutze eguitera:
becoquian lenena,
aoan bigarrena,
bestea bularretan,
iru lecu oyetan.

Becoquian libratzeagatic
peasamentu gaistoetic.

—4—

aoan libratzeagatic
itz gaistoetatic,
bularretan libratzeagatic
obra ta deseo gaistoetatic
eguin bada bereala
esaten dezula onela:

Gurutze Santuaren señaleagatic
† gure etsaietatic † libra gaitzatzu
gure Jauna eta Jaungoicoa † Aita-
ren, ta Semearen, ta Espiritu San-
tuaren icenean. † Amen Jesus.

PATER NOSTERRA.

Aita gurea, cernetan zaudena, san-
tificatua izan bedi zure izena, betor
gugana zure erreinua, eguin bedi
zure borondatea, nola ceruan ala
lurrean.

Egun iguzu gure eguneroco oguia
ta barca guizquigutzu gure zorrac

—5—

guc gure zordunai barcatzen diegun
becela eta ez gaitzatzula utzi tenta-
cioan erortzen, baicican libratu gai-
tzatzu gaitzetie. Amen Jesus.

AVE MARIA.

Ave Maria, graziaz betea, Jauna da
zurequin, bedeincatua zerade zu
andre guztien artean, eta bedeinka-
tua da zure sabeleco frutua Jesus.

Santa Maria, Jaungoicoaren Ama,
erregutu ezazu gu pecatarioc gatic.
orain eta gure eriotzaco orduan.
Amen Jesus.

CREDOA,

Nic sinisten det, Jaungoico Aita
guztiz poderoso, ceruaren eta lurra-
ren criadoreagan. Eta aren Seme ba-
car Jesucristo gure Jaunagan, ceña

—6—

concebitu zan Espiritu Santuaren
 obraz eta birtutez jayo zan Maria
 Birgiñagandic, padecitu zuan Poncio
 Pilatos-en aguintearen azpian, izan-
 du zan crucificatua, illa eta enterra-
 tua. Jechi zan infernuetara, pistu zan
 illen artetic irugarren egunean. Igo
 zan cerueta, an dago eseriric Jaun-
 goico Aita guciz poderosoaren alde
 escuilic. Andic etorrico da biciaz ta
 illac juzgalzera. Nic sinisten del Es-
 piritu Santuagan, Eliza Ama Santa
 Catolica, santuen comunioa, peca-
 tuen barcacioa, araguiaren resurre-
 cioa eta bicitza seculacoa. Amen,

SALVEA.

Jaungoicoac salba zaitzala, Erre-
 guiña misericordiaren Ama, bicitza,
 dulzura ta esperanza gurea, Jaun-

—7—

goicoac salba zaitzala. Zure deiez
gaude Ebaren ume desterratuac Zu-
gana gaude suspirioz, sentimentuz
eta negarrez negarrezco lecu onetan.
Ea bada, gure abogada, itzuli itza-
tzu gugana zure begui misericor-
dioso oyec, ta destierro onetatic irte-
ten gueradenean eracutsi eguiguzu
Jesus, zure sabeleco frutu bedeinca-
tua ¡Oh clementísima! ¡Oh piadosa!
¡Oh misericordiosa! ¡Oh dulce Birgi-
na Maria! Erregutu ezazu gugatic
Jaungoicoaren Ama Santa, mereci
dezagun alcantzatzea Jesucristoren
promesac. Amen.

JAUNGOICOAREN LEGUECO MADAMENTUAC DIRA AMAR.

Lenengo irurac pertenecitzen zaiz-
ca Jaungoicoaren onrari, eta beste

—8—

zazpirac progimoaren provechuari.

Lenengoa, Jaungoicoa amatzea
gauza guztien gañean.

Bigarrena, juramentu alferric ez
eguitia.

Irugarrena, jai egunac santifica-
tzea.

Laugarrena, aita eta ama onra-
tzea.

Bostgarrena, iñor ez iltzea.

Seigarrena, lujuariaco pecaturic ez
eguitea.

Zazpigarrena, ez ostutzea.

Zortzigarrena, testimonio falsoric
ez jasotzea eta guezurric ez esatea.

Bederatzigarrena, progimoaren
emazteric ez deseatzeta.

Amargarrena, besteren gauzaric
ez deseatzeta.

Amar mandamentu oec encerra-
tzen dirade bitan: serbitzea eta ama-

—9—

zea Jaungoicoa gauza gucien ga-
ñean ta progimoa gure buruac be-
cela.

ARTICULO FEDECOAC DIRADE AMALAU.

Lenengo zazpirac perteneitzen
zaizca divinidadeari, eta beste zaz-
pirac gure Jaun Jesucristo Jaungoi-
co eta guizon eguiazcoaren humani-
dade Santuari.

DIVINIDADEARI PERTENECITZEN ZAIZCANAC DIRADE OEC.

Lenengoa sinistea Jaungoico gu-
ciz poderoso bacar bategan.

Bigarrena, sinistea Aita dala.

Irugarrena, sinistea Semea dala.

—10—

Laugarrena, sinistea Espiritu Santua dala.

Bostgarrena, sinistea Criadorea dala.

Seigarrena, sinistea Salbadorea dala.

Zazpigarrena, sinistea Glorificadorea dala.

UMANIDADE SANTUARI PERTENECITZEN ZAIZCANAC DIRADE OEC.

Lenengoa, sinistea Jesucristo gure Jauna guizona dan partetic concebitu zala Espiritu Santuaren obraz.

Bigarrena, sinistea jayo zala Santa Maria Birgiñagandic, Señora au zala Birgiña Cristo jayo baño len, jayotzean eta jayo ezquero.

Irugarrena, sinistea errecibitu ci-

—11—

tuala eriotza ta pasioa gu pecatariac salbatzeagatic.

Langarrena, sinistea jechi zala infernuelara, eta aren etorrera santuari ichedoten ceuden anima justuac libratu cituala.

Bostgarrena, sinistea resucitatu zala illen artetic irugarren egunean.

Seigarrena, sinistea igo zala ceruelara eta dagoala eseriric Jaungoico Aita guciz poderosoaren alde escutic.

Zazpigarrena, sinistea etorrico dala biciac eta illac juzgatzera: auda, onai ematera gloria, ceren aren mandamentuac gorde cituen, eta gaistoai pena seculacoa, ceren gorde ez cituen.

—12—

DOCTRINA CRISTIANAREN
DECLARACIOA, GALDETZEN ETA
ERANTZUTEN DALA.

GALDETZEN DET: ¿Cerade Cristaba?
ERANTZUTEN DET: Bai jauna, Jaun-
goicoaren graziaz.

G. ¿Cristabaren icen ori norgandic
izan cenduan?

E. Cristo gure Jaunagandic.

G. ¿Ger esan nai du Cristabac?

E. Cristoren guizona.

G. ¿Cer aditzen dezu Cristoren gui-
zonagatic?

E. Cristoren fedea duan guizona,
ceña errecibitu zuan bataiatzean
ta dagoan ofrecituric aren serbi-
cio santura.

G. ¿Cer da cristabaren señalea?

—13—

E. Gurutze Santua,

G. ¿Cergatic?

E. Cergatic dan Cristo crucificatua-
ren figura, bada gurutzean redi-
mitu guinducen.

G. Cembat modutan eguiten du
cristabac señale au?

E. Bitan.

G. ¿Cein dirade?

E. Ciñatzea la zantiguatzea.

G. ¿Cer gauza da ciñatzea?

E. Iru gurutze eguitea escuico es-
cuaren aurreneco beatzarequin:
lenengoa becoquian, bigarrena
aoan, irugarrena bularretan, itz
eguiten dala Jaungoico gure Jau-
narequin.

G. Eguin ezazu nola?

E. Gurutze Santuaren señaleagatic
†gure etsaietatic † libra gaitza-
tzu, gure Jauna eta Jaungoicoa.†

—14—

G. ¿Cergatic ciñatzen cerade beco-
quian?

E. Libratzeagatic Jaungoicoac pen-
samentu gaistoetatic.

G. ¿Cergatic aoan?

E. Libratzeagatic Jaungoicoac itz
gaiztoetatic.

G. ¿Cergatic bularretan?

E. Libratzeagatic Jaungoicoac obra
eta deseo gaistoetatic.

G. ¿Cer da santiguatzea?

E. Eguitea gurutze bat escuico es-
cuaren beätz biaquin, becoquitic
bularretaraño, la sorbalda ezquer-
recotic escuicoraño; deitzen zaiola
Trinidad Santísimoari.

G. Eguin ezazu nola:

E. Aitaren, eta Semearen, eta Espi-
ritu Santuaren icenean. † Amen
Jesus.

G. ¿Noiz eguin bear dezu señalean?

—15—

E. Obra onembat asitzen dan guztian, edo arquitzen naicenean necesidade, tentacio edo peligroren batean; principalmente oetic jaiquitzean, echetic irtetean, elizan zartzean, jateracoan eta lo eguiteracoan.

G. ¿Cergatic orrembeste bider?

E. Cergatic dembora eta lecu guztietan gure etsaiac perseguitzen gaituen.

G. ¿Cer etsai dirade orieci?

E. Mundua, Demonioa eta Araguaia.

G. Esan eguidazu bada: Gurutzeac badu birtutea etsai orien contra?

E. Bai jauna.

G. ¿Nuddic izan zuan gurutzeac birtute ori?

E. Bencitzeagandic Cristoc gurutzean etsai oiéc bere eriotzarequin.

—16—

G. ¿Gurulzea adoratzen dezunecan cer esaten dezu?

E. Adoratzen eta bedeincatzen zaitut Cristo, cergatic zure gurutze santuarequin redimitu cenduan mundua.

DOCTRINA CRISTIANAREN. PARTICIOA.

Elesi det Cristaba cerala cristabaren icezagatic eta señaleagatic; Esan eguidazu orain;

G. ¿Cembat gauza jaquin bear ditu cristabac uso arrazoizcoa izatera allegatzen danean?

E. Lau gauza.

G. ¿Cein dirade?

C. Jaquitéa cer sinistu bear duan, cer oracio eguin bear duan, cer

—17—

obratu bear duan, eta ser erreci-
bitu bear duan.

G. Nola jaquingo du cer sinistra bear
duan.

E. Jaquiñarequin credoa eta articu-
lu fedecoac.

G. Nola jaquingo du cer oracio-
eguin bear duan.

E. Jaquiñarequin Pater nosterra ta
Elizaco beste oracioac.

G. ¿Nola jaquingo du cer obratu
bear duan.

E. Jaquiñarequin Jaungoicoaren le-
gueco mandamentuac, Eliza Ama
Santarenac eta obra misericor-
diazcoac.

G. Nola jaquingo du cer errecibitu
bear duan.

E. Jaquiñarequin Eliza Ama Santa-
ren Sacramentuac.

—18—

DOCTRINA CRISTIANAREN

LENENGO PARTEA CENEAN DECLARATZEN DIRADEN CREDOA ETA ARTICULUAC.

C. **N**orc esan zuan Credo.

E. Apostoloac.

G. Certaco.

E. Guri fede santuco gauzac eracusteco.

C. Ta zuc certaco esaten dezu.

E. Cristabac degun fede au confetzatze.

G. Cer gauza da fedea?

E. Icusi ez deguna sinistea.

G. Icusi cenduan zuc Cristo jayotzen?

E. Ez jauna.

G. Icusi cenduan iltzen edo cernetarra igotzen.

E. Ez jauna.

G. Sinisten dezu.

—19—

E. Bai jauna, sinisten det.

G. Cergatic sinisten dezu?

E. Cergatic Jaungoicoac errebelaturic, Eliza Ama Santac onela era custen digun.

G. Cer gauza dira cristabac becela dituzunac eta sinisten dituzunac

E. Ama Eliza Santa Erromacoac dituanac.

G. Cer da zuc eta Erromaco Elizac dezuena ta sinisten dezuena?

E. Articulo fedecoac, principalmente credoan dauden becela.

G. Cer gauza dirade articulu fedecoac?

E. Dirade fedeco misterioric principalenac.

●. Certaco dirade articulu fedecoac

E. Emateco noticia Trinidad San-tisimoarena eta gure Redentore Jesucristorena.

—20—

G. Nor da Jaungoicoa?

E. Da gauza bat esan eta pensatu alditequean baño ere excelentegoa ta admirableagoa; Jaun bat infinitamente poderoso, sabio, justua, principioa eta fina gauza guztiena.

E. Trinitade santisimoa nor da?

Da Jaungoicoa bera: Aita eta Semea eta Espiritu Santua iru persona diferenteak eta Jaungoico eguiazco bat.

G. Aita Jaungoicoa da?

E. Bai jauna.

G. Semea Jaungoicoa da?

E. Bai Jauna.

G. Espiritu Santua Jaungoicoa da?

E. Bai jauna.

G. Iru Jaungoico dira?

E. Ez da Jaungoico eguiazco bat baicik.

—21—

G. Aita Semea da?

E. Ez jauna.

G. Espiritu Santua da Aita edo Semea?

E. Ez jauna.

G. Cergatic?

E. Cergatic personac diraden diferenteac jaungoico eguiazco bat bada ere.

G. Nola da Jaungoico guciz poderoso?

E. Cergatic bere nai izatearequin, beste gabe, eguiten duan nai duan guztia.

G. Nola da Criadorea?

E. Cergatic ecerecetic eguin cituan gauza guztia.

G. Nola da salbadorea?

E. Cergatic ematen digun gracia eta barcatzen dizquigun pecatuac.

G. Nola da Jaungoico glorificadorea?

—22—

E. Cergatic ematen dion gloria aren
gracian irauten duanari.

G. Jaungoicoac badu gorputzaren
figuratic guc becela?

E. Ez du Jaungoicoa dan partetic
cergatic dan espiritu purua, baña
badu guizona dan partetic.

G. Iru personetatic cein eguin zan
guizon?

E. Bigarrena, ceña dan Semea.

G. Aita eguin zan guizon?

E. Ez jauna.

G. Espiritu Santua eguin zan gui-
zon.

E. Ez jauna.

G. Cein eguin zan bada?

E. Semea bacarrie, ceñari guizon
eguiñic deritza Jesucristo.

G. Beraz orrela nor da Jesucristo?

E. Da Jaungoicoaren seme bicia,
guizon eguin zana gu salbatzea-

—23—

gatic eta nola bici eracusteagatic.

G. Cer esan nai du Jesusec?

E. Salbadorea edo libratzallea.

G. Gergatic salbatu edo libratu guinducen?

E. Gure pecatuetatic eta demonioaren mendetic.

G. Cer esan nai du Cristoc?

E. Untatua.

G. Certzaz izandu zan untatua?

E. Espiritu Santuaren graziaz eta doaiatz.

G. Cristo gure Jauna nola izandu zan concebitua ta jayo zan Ama Birgiñagandic?

E. Eguiten zuala Jaungoicuac obra milagrosoa.

G. Ta Cristoren Ama gueroz beti izandu zan Birgiña?

E. Bai jauna beti izandu zan Birgiña.

—24—

G. Cergatic nai izandu zuan ill gurutzean?

E. Gu pecatutic eta eriotzatic libratzeagatic.

G. Cer aditzen dezu Cristo ill ezquero jechi zala infernuetara?

E. Ez det aditzen condenatuen lecuera, baicican Limbora, justua cendenera.

G. Nola jechi zan?

E. Cristoren anima Jaungoicotasunarequin unituric.

G. Ta gorputza nola guelditu zan?

E. Jaungoicotasunarequin berarequin unituric.

G. Nola pistu zan irugarren egunean?

E. Biurtzen ciradela juntalzero aren gorputza eta anima gloriosoa ez gueyago iltceco.

G. Nola igo zan ceruetara?

— 25 —

E. Bere birtute propioarequin.

G. Cer da egotea eseriric Aita Jaungoicoaren alde escuitic?

E. Itzatea Aitac aibat gloria Jaungoicoa dan partetic, ta guizona dan partetic beste guciac baño gueyago.

G. Noiz etorrico da biciac eta illac juzgatzerat?

E. Munduaren azquenean edo acabarau.

G. Ta orduan ill guciac bear dute pistu?

E. Bai jauna, izandu cituzten anima ta gorputzarequin berarequin.

G. Cer sinisten dezu ezaten dezu-nean sinisten det Santuen Comuniona?

E. Cristau fiel guciac dutela parte besteen ontasun espiritualetan,

—26—

gorputz baten miembroac becela,
ceña dan Eliza.

G. Cer da Eliza?

E. Da cristau fielen congregacioa,
Ceñaren burua dan Erromaco
Aita Santua.

G. Nor da Aita Santua.

E. Da Cristoren Bicariora lurrean, ce-
ñari guztioac gauden obligatuac
obedecitzera.

G. Sinisten desu credoa eta articu-
luaz gañera beste gauzaric.

E. Bai jauna, Escritura Sagraduan
dagoana ta Jaungoicoac Elizari
errebelatu dion guztia.

G. Cer gauza dirade orieci.

E. Ez dizadazula ori galdetu neri,
bada naiz ignorantea, baditu Eli-
za Ama Santac doctoreac jaquin-
go dutenac erantzuten.

M. Ongi diozu, bada doctoreac

—27—

bear due eman contu gure fede
santuco gauza guztiena, eta ez
zuc; zuretzat asco da ematea arti-
culuena credoan dauden becela.

DOCTRINA CRISTIANAREN

BIGARREN PARTEA, CEÑEAN DECLA-
BATZEN DAN CER ESCATU BEAR
DAN ETA ELIZA AMA SANTAREN
ORACIOAC.

Elcusi det nola daquizun cer sinistu
bear dezun. ceña dan leengo ja-
quin bear dan gauza; guaeen biga-
rrenera, ceña dan cer escatu bear
dan jaquitea. Esan ezazu:

G. ¿Nore esan zuan Aita gurea?

E. Jesucristoc bere aolic.

G. ¿Certaco?

E. Guri oracio eguiten oracusteco.

—28—

G. ¿Cer da oracioa eguitea?

E. Da jasotzea biotza Jaungoicoagana eta escatzea mesedeac.

G. ¿Pater nosterra esaten dezunean norequin itz eguiten dezu?

E. Jaungoico gure Jaunarequin.

G. ¿Nun dago Jaungoico gure Jauna?

E. Lecu gucietan, especialmente ceruan eta Sacramentu Santu Aldarecoan.

G. ¿Cein da oracioetan onena?

E. Aita gurea.

G. ¿Cergatic?

E. Cergatic Apostolnac escatu eta esan zuan Jesucristoc bere aotic.

G. Cergatic gueyago?

E. Cergatic dituan zazpi peticio caridade gucian fundatuac.

G. Cein dirade.

E. Lenengoa, santificatua izan bedi zure icena.

—29—

G. Cer escatzen dezu peticio orretan.

E. Jaungoicoaren icena izan dedilla ezagutua eta honratua mundu guztian.

G. Cein da bigarrena?

E. Belor gugana zure erreinoa.

G. Cer escatzen dezu peticio orretan?

E. Reina dezala Jaungoicoac gure animetan emen lurrean graciarequin eta guero eman dizagula gloria.

G. Cein da irugarrena?

E. Eguin bedi zure borondatea nola ceruan ala lurrean.

G. ¿Cer escatzen dezu peticio orretan?

E. Eguin dezagula Jaungoicoaren borondatea lurrean gaudenac bienaventuraduac ceruan eguiten duen becela.

—30—

G. Cein da laugarrena?

E. Eman iguzu gure eguneroko
ogua.

G. ¿Cer escatzen dezu peticio or-
retan?

E. Eman dizagula Jaungoicoac gor-
putzarentzat mantenu combeni-
zaiguna ta animarentzat gracia-
ren mantenu espirituala ta Sacra-
mentuac.

G. ¿Cein da hostgarrena?

E. Barca guizquigutzu gure zorrac
guc gueren zordunai barcatzen
diegun becela.

G. Cer escatzen dezu peticio or-
retan?

E. Barca deguizquigula Jaungoicoac
gure pecatuac guc barcatzen die-
gun becela agrabiatu gaituenai
eta gaizqui eguin diguenai.

G. ¿Cein da seigarrena?

—31—

E. Ez gaitzatzula utzi tentacioan erortzen.

G. ¿Cer escatzen dezu peticio orretan?

E. Ezdigula utzi Jaungoico gure Jaunac erortzen eta consentitzen pensamentu eta tentacio gaistotetan.

G. ¿Cein da zazpigarrena?

E. Baicican libratu gaitzatzu gaitzetan.

G. ¿Cer escatzen dezu peticio orretan?

E. Libra gaitzala Jaungoico gure Jaunac animaco eta gorputzeko gaitz eta peligro guztietatik.

G. ¿Cergatic esaten dezu lenengo Aita gurea ceruetan zaudena?

E. Jasotzeko biotza Jaungoicoagana, eta escatzeko mesedeac umildade eta confianzarequin.

—32—

G. ¿Cer esan nai du itz *Amen* azquenean añaditzen dezun arc?

E. Ala izan dedilla.

G. ¿Cer oracio esaten diozcalzu principalmente Birgiña Soberanari?

E. Ave Maria edo Salvea.

G. ¿Esan ezuzu: norc esan zuan Ave Maria?

E. Aingueru San Grabielec Maria Birgiña bisitatzera elorri zanean.

E. ¿Norc esan zuan salvea?

E. Ama Eliza Santac, ceñac daducan errecibituric.

G. ¿Certaco?

E. Faboreac escalzeco Ainguernen erregiña Maria Santissimari.

G. ¿Ave Maria edo salvea esaten dezunean norequin itz eguiten dezu?

E. Gure Señora Maria Birgiñarequin.

—33—

G. Nor da gure Señora Maria Bir-
giña?

E. Da Señora birtutez eta graci-
az bete bat, ceña dan Jaungoicoaren
Ama eta dagoan ceruan.

G. Eta aldarean dagoana nor da?

E. Da ceruan dagoanaren imagiña
ta semejanza bat.

G. Certaco dago an?

E. Aldarean dagoana ecusi ta acor-
da gaitezen ceruan dagoanaz, eta
cergatic dan aren imagiña erre-
berenciatu dezagun,

M. Au beran eguin bear dezu bes-
te Santuen imagiñaquin.

G. Eguin bear diegu oracio Santuai
ere?

E. Bai jauna, gure medianero edo
favorecitzalleai becela.

G. Cer gauza dira Aingueruac?

E. Dirade espiritu bienaventuradu

—34—

batzuec, daudenac ceruan Jaungoicoaz gozatzen

G. Certaco criatu cituan Jaungoicogure Jannac?

E. Eternidade gucian alabatu eta bedeincatu dezaten.

G. Certaco gueyago?

E. Aren Ministroac becela goberna dezaten Eliza, ta gorde ditzaten guizonac.

G. Beraz badezu zuc Aingueru guardacoa.

G. Bai jauna, badet, eta guizon bacoitzac du bere Aingueru guardacoa.

M. Izan eguiozu bada devocio, eta erregutu eguiozu egunero falta bague.

DOCTRINA CRISTIANAREN

IRUGARREN PARTEA, GEÑEAN DECLARATZEN DAN CER OBRATU
BEAR DAN.

Ecusi det nola daquizun cer sinistu bear dezun, ta cer oracio eguin bear dezun: ecusi dezagun orain nola daquizun cer obratu bear dezun. Cristauac becela esan ezazu:

G. Cein de Jaungoicoaren legueco lenengo Mandamentua?

E. Jaungoicoa amatzea gauza gucien gañean.

G. Norc amatzen du Jaungoicoa?

E. Aren mandamentuac gordetzen dituanac.

G. Cer da Jaungoicoa gauza guztien gañean amatzea?

—36—

E. Naiago izatea galdu bicitza Jaungoicoa ofenditu baño.

G. Certara gueiago obligatzen du mandamentu onec?

E. Jaungoicoa bacarric adoratzera gorputzeco eta animaco reberenci guztiarequin, sinisten eta esperatzen dala beregan fede osoarequin.

G. Norc eguiten du pecatu mandamentu onen contra?

E. Idoloac edo Jaungoico falsoac adoratzten dituanac, eta aietan sinisten duanac.

G. Ta norc gueyago?

E. Aztiquerietan edo gauza supersticiosoetan, sinisten duenac.

G. Cein da bigarrena?

E. Juramentu alferrie ez eguitea.

G. Norc eguiten du juramentu alferrie?

—37—

E. Juramentu eguiten duanac eguia
bague, justicia bague eta premia
bague.

G. Pecatu da juramentua alferra
eguitea criaturacgatic?

E. Bai jauna, cergatic onetan egui-
ten zaion juramentu Criadoreari.

G. Cer erremedio da ez eguiteco
juramentu alferric?

E. Acostumbratzea esatera bai edo
ez, Cristoc eracusten digun be-
cela.

G. Cein da irugarrena?

E. Jai egunac santificatzea.

G. Nore santificatzen ditu jai egu-
nac.

E. Meza osoa entzuten duanac ta
premia bague ayetan bearrie
eguiten ez duanac.

G. Cein da laugarrena?

E. Aita eta ama onratzea.

—38—

G. Norc oñratzen ditu gurasoac?

E. Obeditzen dienac, socorritzen
ta erreberenzialzen dituenac.

G. Nor aditzen dirade besteric gu-
rasotzal?

E. Aundiagoac edadean, dignida-
dean eta {gobiernoan.

G. Cein da bostgarrena?

E. Iñor ez iltzea.

G. Cer aguintzen da mandamentu
onetan?

E. Ez eguitea iñori gaitzic ez itzez,
ez obraz, eta ez deseez.

G. Cein da seigarrena?

E. Lujuriaco pecaturic ez eguitea,

G. Cer aguintzen da mandamentu
onetan?

E. Izan gaitecela garbiac eta cas-
toac pensamentuetan, ilzetan eta
obretan.

G. Cein da zazpigarrena.

—39—

E. Ez oztulzea.

G. Cer agnintzen da mandamentu onetan?

E. Ez quentzea, ez eduquitzea eta ez nai izatea besteren gauzaric jabearen borondatearen contra.

G. Cein da zortzigarrena?

E. Testimonio falsoric ez jazotzea eta guezurric ez esatea.

G. Cer aguintzen da mandamentu onetan?

Ez eguitea projimoaren contra juicio gaiztoric, ez esatea eta ez aditzea aren faltac.

G. Norc ausitzen du mandamentu au?

E. Arrazoyaren contra guzgatzen duanac, fama quentzen duanac, secretoa descubritzen duanac edo, guezurra esaten duanac.

G. Cer eragozten da bederalziga-

—40—

rren eta amargarren mandamentuetan?

E. Deshonestidadearen eta haciendaren deseoac.

M. Esan itzatzu Ama Eliza Santaren mandamentuac.

AMA ELIZA SANTAREN MANDAMENTUAC DIRADE BOST.

Lenengoa, igandeetan eta beste jayetan Meza osoa entzutea.

Bigarrena urtean bein guchienaz confesatzea, edo lenago, iltceco peligroric esperatcen badu,

Irugarrena, Pazcoa Resurrecioletan comulgatzea.

Laugarrena, Ama Eliza Santac aguintzen duanean barautzea.

Bostgarrena, amarrenac eta primiciac pagatzea.

—41—

G. Certaco dirade mandamentu oec?

E. Obeto gordetzeco mandamentu
divinoac.

M. Esan itzatzu Obra misericordiaz-
coac.

OBRA MISERICORDIAZCOAC DIRADE
AMALAU: ZAZPI ESPIRITUALAC
ETA ZAZPI CORPORALAC.

Zazpi espiritualac dirade oec.

Lenengoa, ezdaquianari eracustea;
bigarrena, premia duanari conseju
ona ematea; irugarrena, gaizqui
eguiten duana corregitzea; lauga-
rrena injuriac barcatzea; bosgarre-
na, triste dagoana consolatzea; sei-
garrena, gure projimoen miseria
eta flaquezac pacienciarequin sufri-

—42—

tzea: zazpigarrena, biziagatic eta
illacgatic Jaungoicoari erregutzea.

Zazpi corporalac dirade oec.

Lenengoa, enfermoac bisitatzea;
bigarrena, goseac dagoanari jaten
ematea: irugarrena, egarriac dago-
anari edaten ematea: laugarrena
cantiboac errescatatzea: bosgarre-
na, larru gorrian dagoana jantzitzea
seigarrena, peregrinoari ostatu ema-
tea: zazpigarrena, illac enterratzea.
G. Cergatic deitzen zaie obra mise-
ricordiazcoac?

E. Cergatic ez diraden zor justiciaz.

G. Noiz obligatzen dute pecatu mor-
talaren azpian?

E. Guizon dizcretoen juicioan gra-
beac diraden necesidadeetan.

—43—

DOCTRINA CRISTIANAREN

LAUGARREN PARTEA, CENEAN DECLARATZEN DIRADEN SACRAMENTU ERRECIBITU BEAR DIRANAC.

Ecusi det nola daquizun cer sinistu, cer oracio eguin eta cer obratu bear dezun: ecusi dezagun orain nola daquizun cer errecibitu bear dezun, ceña dan azquenecoa. Esan itzazu Ama Eliza Santaren sacramentuac.

AMA ELIZA SANTAREN SACRAMENTUAC
DIRADE ZAZPI.

Lenengo bostac dirade necesarioac edo errecibitu bear diradenac obraz

—44—

edo deseo, eta oec bague ecin salba
diteque guizona utzitzen baditu me-
nosprecioz: beste biac dirade boron-
dalezcoac. Lenengoa, bautismoa: bi-
garrena, confirmacioa: irugarrena,
penitencia: laugarrena, comunioa:
bostgarrena, extrema-uncióa: seiga-
rrena, sacerdoteen ordena: zazpiga-
rrena, matrimonioa.

G. Cer gauza dirade Sacramen-
tuac?

E. Dirade señale batzuec eguin ci-
tuanac Jesucristo gure Jaunac
emateco guri oequin bere gracia
eta birtuteac.

G. Cer gauza da gracia?

E. Da izate dibino bat eguiten dua-
na guizona Jaungoicoaren Seme
eta ceruaren erederó.

G. Cer birtute ematen ditue sacra-
mentuac graciarequin batean?

—45—

E. Principalmente iru teologalac eta dibinoac.

G. Cein dirade?

E. Fedea, Esperanza eta Caridadea.

G. Cer gauza da fedea?

E. Sinistea ecusi ez guenduena, cer-gatic Jaungoicoac ala errebelatu duan.

G. Cer gauza da esperanza?

E. Esperatzea gloria eta ondasun eternoac Janngoicoaren graciaren eta gure obra onen medioz.

G. Cer gauza da caridadea?

E. Amatzea Jaungoicoa gauza gustien gañean, eta gure projimoa gueren buruac becela, izaten gurala aiequin, ayec gurequin izatea nai degun becela.

G. Certaco izandu zan eguiña Sacramentu Santu Bautismocoa?

E. Quentzeco pecatu originala ta

—46—

bataiatzen danagan arkitzen dan
beste edocein.

G. Cer gauza da pecatu originala?

E. Pecatu ura, ceñarequin jaiotzen
gueraden, eredaturic gure lenen-
go gurasoetatic.

G. Certaco da Sacramentu Santu
Confirmaciocoa?

E. Confirmatzeco eta ipintzeco fuer-
te Bautismoan errecibitu guen-
duan fedean.

G. Certaco da Sacramentu Santu pe-
nitenciocoa?

E. Bataiatu ezquero eguindaco pe-
catuac barcatzeco.

G. Cer pecatu dirade oriec?

E. Pecatu mortalac principalmente,
eta baita benialac ere.

G. Cer gauza da pecatu mortala?

E. Da esatea, eguitea, pensatzea edo
deseatsea cerbait gure Jaungoico

—47—

Soberanoaren legue Santuaren
contra gauza grabean,

G. Cergatic deritza mortala?

E. Cergaticiltzen duan eguiten duanaren anima.

G. Cer parte ditu penitenciac quentzeco pecatu mortala?

E. Iru jauna.

G. Cein dirade?

E. Biotzeco contricioa, aozco confesioa eta obratzeco satisfacioa.

G. Pecatariac pecatu mortalean erortzen dan gucian bear du confesatu bereala pecatuac barcatzeco?

E. Ongui izango litzaque, baña ez da precisoa.

G. Cer eguin bear du bada?

E. Bere pecatuen dolore eguiatzcoa eduquitzea enmendatzeco eta confesatzeco proposituarequin. Ama Eliza Santac aguintzen duanean,

—48—

G. Cer da pecatu veniala?

E. Da pecatu mortalaren disposi-
cio bat.

G. Cergatic deritza beniala?

E. Cergatic erraz erortzen dan gui-
zona artan, eta erraz barcatzen dan.

G. Cembat gauzagatic barcatcen da?

E. Bederatzigatic.

G. Cein dirade?

E. Lenengoa, meza entzuteagatic;
bigarrena, comulgatzeagatic; iru-
garrena, confesio generalagatic;
laugarrena Obispoaren bendicio-
agatic; bostgarrena, ur bedeinca-
tuagatic; seigarrena ogui bedein-
catuagatic; zazpigarrena, Aita gu-
rea esateagatic; zortzigarrena, ser-
moia aditzeagatic; bederatzigarre-
na pechuco golpeagatic, esca-
tzen zaiola barcacioa Jaungoico
gure Jaunari.